

Nro. 33.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Octobernek 24-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

B é t s.

I tten most semmi sintsen olyan közégesen való
hir, mint az, hogy a' jó békesség már min-
den bizonnyal meg-köttetett volna, melly hir,
hogy igazé, vagy nem? arra a' *Magyar Kurir* ez
uttal, annyival is inkább adós marad a' meg-hatá-
rozó felelettel, mivel a' jó békesség, még se nem
publicaltatott, sem a' publicaltatása idejit nem
lehet tudni, azonban pedig, a' hadi készületek is
még most is mind keményen tétettetnek.

A' Nagy Erdély Országi F. Kir. Cancellaria
Cancellariussa, R. Sz. B. Gróf *Teleki Sámuel* Úr
Ő Excellája vólt hitvesse, M. Gr. *Bethlen Susánna*
Úr asszony, ezen hónap 10-kén, *Erdélyben M. Vá-
sárhelyt*, a' kegyesek hálálával meg-hólt.

K k

Frantzia Respublika.

Az egész Frantzia Országi Revolutió alatt, nagyobb halotti pompa nem vólt, mint az, a' melly Oct. 1-ső napján a' hirtelen meg-halálozott *Hoche* Generál tiszteletére tartottatott vala. — A' városon kívül fekvő *Márs* mezeje nevű térség' közepén, a' Haza óltára eleibe egy Pyramis állittatott-fel, a' mellyre, a' meg-hóltak neve, és nyert gyözedelmei vóltanak fel-mettzettelve; a' Haza óltára körül pedig, oszlopok, trophaeumok, fejül irások, zászlok, fátyolok, és fekete pántlikák vóltanak fel-köttettelve. — A' Pyramis környékére nyárfa bokrok vóltanak ültettelve, melyeknek közepin, a' régi formára készített edényekben, jó illatú tömjén füstölgett, minden fertály órában pedig egy egy ágyú süttettett-ki. — Az egész katonai őrizet, a' *Márs* mezeire ki-állott; a' Directorium pedig, a' hadi oskolába ment, a' hová a' Magistratualis személyek, a' külföldi követek, a' nemzeti tudós társaság, a' Generál *Hoche* attyával, és familiájával együtt, kiket az Ország belső dolgaita ügyelő Minister, a' Status hintóji közül egyen vitetett vala oda, már öszve gyülekeztenek vala, onnét pedig a' Directorium, az egész gyülekezettel együtt, szomorú musika szó alatt, a' *Márs* mezeje felé indulván, kiki trerefa és borostyán ágakat vitt vala a' kezében; a' sereg közepében pedig, 4 öreg hadi vitézek, a' *Hoche* Generál gyözedelmi és hadi jegyekkel környülvétett képét vitték, mellyet a' Pyramis eleibe, egy olyan magofs alkotmányra helyhezttettek, a' mellyen régi módon készült gyertya tartók állottanak, mellette pedig, a' nemzeti musikalis oskola, a' Respublika, és a' mesterségek téátroma chorussai, a' musika mellett szomorú énekeket énekeltenek. — Ezekután a' Directorium előllülője tartott egy beszédet, mellynek el-végezésével, a' fejr ruhás, és fekete öves ifjú léányok, a' Pyramis körül csoportokba álva, siralmason éneklettenek, azután pedig, a' nemzeti tudós társaság tagja *Daunon*, a' Pyramis grádittsáról a' meg holt *Hoche*

mitséretére egy oratiót mondott, mellynek végezetével az ifjú léányok újra énekléshez fogtanak, annakutánna pedig, az asszonyok a' férjfiakkal egyetemben, a' *Mársiliai* énekeket éneklették. — Vége lévén mindezeknek, a' katonaság, mellynek egy része, a' tzerémonia közben, föld felé fordított puskákkal állott a' Pyramis körül, hosszú keskeny rendekben marsirozott el az előtt, mellynek alkalmatosságával, a' Directorok minden kísérőikkel egyetemben, az általok vitetett borostyán ágakat kezeikből, a' *Hoche* képe mellé rakván, a' hadi oskolán által, ágyúk dörgéseik, és musika szó alatt tértenek onnan vissza. — A' Generál *Hoche* 18 esztendőös ifjú özvegye, az ő utólsó tiszteletén tellyességgel meg nem jelenhetett, olyan rosszul vólt.

Ezen tzerémonia előtt, a' hadi oskolában, a' Directorium három invalidus katonákat tisztelt meg, borostyán koszorúkkal, és emlékeztető pénzekkel, a' kik közül egyik, *Baron István* nevezetű Kapitány, ki is a' *Hünningeni* ostromnál, mind a' két karját el-vesztette vala vala, és még most 32 esztendőös. — A' meg-tiszteltetett invalidusok közül, a' második, egy *Martin* nevezetű tengri Kapitány, a' ki, a' most számkivetésbe küldetett *Villaret-Yoyeuse* Exadmirál kormányozása alatt egy ütközetben, mind a' két lábát el-vesztette, és még csak 24 esztendőös. — A' harmadik meg-tiszteltetett invalidus egy 55 esztendőös *Gauthier* nevezetű Kapitány, a' ki a' *Weisenburgi* lineáknál, mind a' két szemétől meg-fosztatott.

Az Octob. 2 kán irt *Párisi* levelek közül az egyik, Generál *Hocheról* ilyen rajzolatot tett. — Hogy ő a' maga nevére nézve eleget, de a' házájára nézve igen keveset élt — a' ki a' háborúban emberi, a' győzedelemben pedig szelid szívet viselt, és a' kinek csak a' neve is meg rettentette vala a' Frantzia Ország özve esküttyeit. — Sem a' helységek mellze való létek, sem a' folyó vizek, sem a' nagy *Océán* tenger, az ő bátorságának határt nem vethetnek, a' ki a' *Rénus* mel-

lett majd olyan Rollát jádzott vala, mint szintén *Bonaparte* Olasz Országban. — *Weisenburg*, *Landau*, *Quiberon*, mind az ő nevit hirdetik, *Vendee* pedig az ő virtussairól emlékezik. — Az a' *Mársiliai* ének, mellyet a' *Hoche* teméteszi pompáján éneklettenek így kezdődik: *Amour sacre de la Patrie*.

Dünkirchenben az *Amérikai* Consul *Cossine*, a' *Directorium* parantsolatjából árestáltatott, a' ki a' *Calaisban* kézre került pappirossok által alig ha úgy nem elegyedett bé holmi dolgokba, mint *Pilátus* a' *Credoba*. — *Párisban* most azt kezdetették hirtelen, hogy a' számkivetésbe küldetett személyek *Afrikába*, a' *Senegál* vize mellé vitetettének volna; hogy *Dumolárd Duplantier*, *Imbert Colomes*, *Helvétziába*, *Carnot* pedig *Londonba* ment volna, azt az Oct. 2-kán irt *Párisi* levelek is erőssittik, de *Carnotról* a' *Londoni* levelek tellyességgel semmit sem emlékeznek. — A' hiriben isméretes Generál *Lavaux*, a' ki a' *St. Domingo* szigetiben véghez vitt irtoztató kegyetlenségeivel vádoltatott vala, most a' vének tanátságában úgy ül, mint azon sziget Deputatussa, a' ki a' vádok alóll, annál könnyebben ki-mentette magát, mivel a' kik az ő mentségit meg-rostálhatták volna, azok már számkivetésbe küldettettének. — *Carnotról* azt az *Anecdotát* beszélik, hogy midőn Sept. 3-ka és 4-ke között való éjtszaka, a' *Directorium* Palotájában a' strásáktól hirtelen körül vétetett vala, tellyességgel nem confundalta magát, hanem a' *Cabinetjába* bé-menvén, a' mi pénze, nevezetesebb pappirossai, és drágaságai vóltanak, azokat kezéhez vévén, az udvarra le-menő egy titkos gráditson, mint a' villám olyan hamar eltűnt; az udvaron pedig, a' Collegája *Rewbel* szeribe a' lovakat kélzen bé-fogva találván, azt mondotta vala a' kotsisnak, hogy az Ura azt parantsolta volna, hogy ötet szaporán vigye-el, egy tölle meg-nevezett utzába, mellyet a' kotsis annyival örömelebb tselekedett, hogy az által egy jó pohár borra való ajándékat (*Trinkgeld*) reménylett magának adattatni, mellyre való nézve

úgy is hajtotta a' lovakat, a' mint tsák lehetett. El-érkezvén pedig a' kotsis a' meg nevezett uttzában, mond *Carnot* nékei, várakozzál egy keveset mig visszä jönek, ez alatt pedig *Carnot* is eloldván a' kereket, *Párisból* úgy el-ment, hogy az ő hol létét, a' közönség még máig sem tudhattya.

Azon a' *Lavaillante* nevezetü *Corvettenen*, a' mellyen *Lafond Ladebat*, *Barthelemy*, *Pichegrü* és velek együtt mások is, a' számkivetésre, *Afrikában* a' *Senegál* partjai fele indittattanak vala el, holmi szántás vetéshez való szerszámok is küldettettek-el. — A' *Senegál* vizének, a' tengerbe való omlásánál van a' *Frantziák Fort St. Louis* nevezetü erősségek, az a' tartomány pedig, melyet a' *Frantziák* a' *Senegál* vize mellett fel felé birnak, 200 *Frantzia* mért földnél messzebbre terjed-ki. — *Generál-Adjutans Grillon* felöll az a' hir, hogy *Mársiliai* Kommandánsá neveztetett volna ki, *Duvignan* és *Paclod* *Generálok* pedig, hogy a' *Rénusi* ármádiához fognának menni. — A' *Párisi* mind a' két tanáts *Generáljának* magát ki-adott *St. Kristof* tábora felöll, a' melly az *Emigránsokból* gyűjtetett ölzve azt irják, hogy az, egyedül a' *Vancluse* *Departementumában*, 10,000 embereknél többől állott, és hogy *St. Kristof Volennébe* helyhezitvén a' maga fő kvártélyát ott, így kiáltott volna fel: *Éljen a' Király! Éljen a' Pápa Ö Szentsége!* Azután pedig a' *Patriotákra* támodván, midön őket rendre ölegetni, házaikat fel-prédáltatni kezdette volna, fel-zúdúlván arra a' *Republikanusok*, *St. Kristofat*, *Fort St. Esprit* nevezetü várból, mellyet már a' maga hatalma alá vett vala, ki-kergették, az ott találtatott ágyúkat el-vették, a' *St. Kristof* taborát pedig egymástól el-szélesztettek.

Generál Angereau a' maga táborához egy olyan értelmü *Proclamatiót* adott-ki, a' mellyben, a' maga vitéz társaitól azt kívánta, hogy a' *Generál Hochetól* lett meg-fosztattatások végett, egynéhány gönnyeket szenteljenek, a' még életbe lévő *Pichegrüre* pedig, az ő gyalázatos tseleke-

deteiért, kigyot békát réá kiáltsanak. Ezután pedig, a' katonák patriotismussokat, bátor szívűségek, álhatatosságokat diúsérvén, hogy a' katonákat annyival is könnyebben meg-nyerhesse magának, így szollott: Az olyan katonákkal, mint a' millyenek ti vagytok, a' kívánság szerént való győzedelmet lehet nyerni, és éppen a' ti magatok jó viselete vett engemet is arra, hogy én is ahoz a' nagy munkához hozzá nyúljak, mellynek tökéletességre való hajtását, az igazgató szék réám bizta. — Ezután *Angereau* azt igérete a' maga táborának, hogy ő ugyan a' táborral mind együtt fog lenni, de azonban, azt is meg-kivánnya, hogy nem valamelly meg-alatsonitto, hanem a' helyes katonai, és a' meg-változhatatlanúl való republikánusi fenyttek, mentől szorosabbban lehet, közöttük úgy meg-tartottattassék. A' *Párisi* Directorium, a' *Lillében* lévő, plenipotentiált Ministereinek, *Treilhard* és *Bonniernek*, olyan parantsolatot küldött vala, hogy Octob. 16-káig *Lillében* maradjanak, hogyha Lord *Malmesbury*, a' békességre szolgáló, valamelly újj plenipotentiával addig vissza jöne, őket ottan találja. — A' nemzeti tárháznál lévő tisztviselők, Oct. 3-kán az ifjak tanátsánál az iránt panaszlotanak, hogy mivel nékiek az ő fizetésekből már régen hogy egy fillér se fizettetett-ki, azért az éhség miatt kéntelenittetnének-el veszni. — A' *Bo-naparte* Lengyel Emigránsokhoz tett hivatalát, a' Lengyelek közül sokan elfogadták, a' kik, a' mint Oct. 10. *Strafsburgból* írják, *Strafsburgba* már meg is érkeztenek, hogy onnan Olasz Országba mennyenek által.

Olasz Ország.

A' Pápa Ő Szentsége, a' közelebb múlt September hónap' végével, igen kemény hideg lelés-be esett vala, úgy annyira, hogy miatta az elméje se vólt a' maga helyén, de a' körüllette lévő Doctorok, hojjagat szívő flastromot raggatván a' karjaira, az ugyan Ő Szentségén felette sokat segített, de az erőssen való rosszúl létele

miatt, a' Szent Sacramentummal akarván élni Ő Szentsége, a' béli kívánsága Sept. 24-kén teljesített is, a' kinek életben való megmaradásáért, a' Szentség a' többek között, a' 3 fő templomokban, u. m. a' *Szent Péter*, a' *Luteranumi*, és a' *St. Mária Maggiore* nevezetű templomokban is ki tétetett vala. — A' Kárdinálisok Sept. 25-kén, az Apostoli palotában mintegy 22-ten gyűltenek vala öszve, Ő Szentsége pedig minden második órában Chioát vévén bé, és az által a' hidegek csak nem egészen elmúlván, ezen a' Kárdinálók nagyon örvendettének. — Az Ő Szentsége jó természetű, a' maga nyavalyáján most is győzedelmeskedett, a' ki a' maga meggyógyulásáért hogy az Istennek hálákat adhasson, Oct. 1-ső napján a' *St. Péter* templomába szándékozott vala elmenni. — *Nápolyból* Sept. 26 kán azt írják, hogy 25 dikben, ott rendkívül való nagy eső lett volna, 26 ban pedig, olyan kegyetlen szélvész vólt, hogy annál keményebb nem lehetett, a' minthogy egy strásan lévő katonát, az ő defzkából tsinált hajlékával együtt felkapván, meg lehetösen messzire elhajtotta, az eső és a' szél előtt pedig, igen fellette való, rekkenő melegség vólt. A' természet vizsgálói ezen jelenéseknek semmi más egyéb fundamentumát nem tudják adni, hanem azt tartják, hogy a' föld golyóbissához valamely plánetá közelített volna.

A' Frantzia Respublika követje, polgár *Bonaparte* megérkezvén *Rómába*, a' *Corsini* palotába szállott-bé, a' hová Sept. 27-kén, a' Frantzia tizmert fel-tétetvén, 28 és 29 dikben, az idegen hatalmasságok követjei, és a' nemesség az ő látogatására mentenek. — Sept. 24 és 25-ke között való éjtszaka, *Rómába* és *Róma* körül is nagy menydörgéssel és villámlásokkal való kemény esőzés vólt, a' mikor a' menkö, 3 templomokba és két kertekbe bé-ütvén, az által igen nagy kár, és közönségesen való félelem okoztatott.

A' *Velentzei* ifjúsághoz, a' *Bonaparte* parancsolatjából Sept. 29-kén adott vala ki egy Procla-

matiót Generál *Baraguey d'Hilliers*, a' melly által az ifjakat arra ösztönözte, hogy magok közül egy könnyű lovas kompániát formálván, az a' *Bonaparte* divisiojával egyesíttessék. — A' magokra önként fegyvert vett ifjak pedig, hogy minden némű szükségekre magok viseljenek gondot. — A' Proclamatióban, a' mellyel az ifjakat kívánták el-tsábittani, a' többek között a' vólt, hogy a' *Velentzei* ifjak fegyverbe való öltöztéseket, az *Olasz Ország interesseje* kívánná. — Az *Adriaticumi* tenger mellett való *Frantzia* tábor, fel az *Ets* vizéig, mind mozgásba eredett. — A' Generál *Dumás* lovassai, a' magok fekvő hejékből elébb nyomúltanak; a' Generál *Lespinasse* ártillériája *Codroipoba* vagyon. — *Mántua* várossát és várát, a' *Frantziák* a' *Cisálpinai* Respublikával kívánják egyesíttetni. — Generál *Kerpen*, az Oct. 8-kán költ *Trienti* levelek szerént, olyan parantsolatot vett, hogy a' tovább való rendelésig, a' maga fekvő helyiből elébb ne nyomúljon. — A' mint hirtelik, a' *Frantziák* közül *Veltinbe* és *Vormióba* számosan takarodtanak bé, a' kik kettség kívül az oda való *Revolutió* tüzét kívánnák nagyobbra gerjeszteni. — A' *Bonaparte* plenipotentiarissza Generál *Murat*, azt a' meghatározott ki-jelentést tette, hogy *Veltlin* is *Graubündentől* el-szakasztatván, a' *Cisálpinai* Respublikával egyesíttessék.

Udinéből Oct. 1-ső napján. A' miólta a' *Congressus* újra el-kezdődött, az után a' leg nagyobb titokban kezdettenek mindent tartani. — A' közönségesebb hir, tsak a' jó békesség, de azonban a' hadi készülétek mind a' két részről tétettetnek. *Pálma* körül már minden élő fák kivagdaltattanak, a' körüllette lévő falusi lakosok pedig, a' magok lakhelyeiket el-hagyták. — A' *Sz. Lörintz* nevezetű falú el-pusztításához, benne vólt épületek le-szaggatásokhoz, ma kezdettenek hozzá, Oct. 3-kán pedig *Pálmada* és a' más két falúbéli épületek is mind le-rontattatnak. — A' mi helységünkben vólt Cs. Kir. truppok, *Lubiana* felé nyomúlnak, mellynek némellyek azt gondolják

okának lenni, hogy ők tsak a' forpolztokat akarnák meg-változtatni; mások pedig azt mondják, hogy egész tavaszig újjra fegyverfzünésbeli békesség köttetett. — Sept. 26-kán, a' Municipalis tisztek jelenlétekben, a' Frantzia katonák által, az ide való botokból, magazinumokból, erőszakason kiszedett polztokat és gyóltakat, 40,000 arannyokat érökre vetik, melly gyótsok és polztok, mind a' Frantzia truppok szükségeikre fordittattanak; Generál *Friaud* pedig olyan parantsolatot adott ki, hogy a' lakosokra Contributiót vetvén, az általa öszve gyürendő pénzből fizettetnék ki a' gyótsok és a' polztok árra. — Sept. 28-kán *Bolognából* egynéhány rendbéli Lengyel és Cisálpinai truppok érkeztenek-meg *Velentzébe*, mellyek hogy ottan fognaké maradni, vagy pedig másfelé vészik onnan a' magok utjokat? azt még tudni nem lehet. — Generál *Baragney d'Hilliers* felöll úgy hirtelik, hogy Oct. 5 kén szándékozott *Velentzéből* elmenni, helyette pedig Generál *Ballaud* fogna *Velentzében* maradni.

Egymás rendbéli, ugyan tsak Oct. 1-ső napján költ *Udinéi* levélben ekképpen irnak: A' *Passerianói* várban, a' hol *Bonaparte* múlat, olyan nagy készületek tétettetnek, mintha valamelly fényes innep napot akarnának ott tartani. — A' Gróf *Kobentzel* bágásiájival *Görtzbe* meg-érkeztenek. — Sept. 28-kán, *Passerianóba* Generál *Bonaparte*, és a' Császári Ministerek között, újjra Conferentzia tartottatott, a' honnan Cs. Ministerek estvéli 8 órakor érkeztenek visszä *Udinéba*, másnap pedig *Bonaparte* jött vala ide (*Udinéba*) és ma is ide várattatik, és talám a' mái nap fog vagy a' békesség meg-kötése, vagy pedig a' háború újjonnan való folytatása meg-határoztatni. *Osoppóba*, a' Frantziák igen kemény sántzokat kezdettének hányottatni. — A' Császáriak *Laybach* körül kezdették magokat öszve húzni. — A' mig *Bonaparte*, az Olasz Országi ármádia bal szárnyával, (hogyha a' háború találna folytattatni) a' *Puszterthalon* tenne egy diversiót, az alatt, a' mint hirtelik, a' *Kellermann* tábora is, *Veltelinen*

keresztül menvén, a' *Tirolisi* hegyeket szándékozik meg-mászni. — A' Frantziák azon törik a' fejeket, hogy az Olasz Országi armádiát, miképpen ejthetnék communicatióba a' *Rénusi* armádiával. — *Kellermann* azért ment *Passerianóba*, hogy a' maga ahoz tartása végett, Generál *Bonapartétól* instructiót vehessen. — *Bonaparte* a' *Májlánci* elsőbb rendű familiák közül vagy 80-hoz, az iránt küldött egy levelet, hogy ők a' magok gyermekeik közül egyet egyet, a' végre küldjenek-el a' táborhoz, hogy azok a' Frantzia katonák jó magok viseletek által fel-buzdittatván, a' nehéz hadi fortéljokat, annál könnyebben meg tanulhassák, és a' nagy hir névhez való kívánságot, bennek annál nagyobbra nevelhessék. — Ehez hasonló parantsolatot küldött Generál *Bonaparte* a' *Cisálpinai* Respublika tartományjaiban, és várossiban lakozokhoz is.

Egy harmadik rendbéli Oct. 7-kén költ *Udinéi* levélben így irnak: Az *Austriai* részéről való némelly külső jelek, hadi készülétek, úgy mutatják ugyan, mintha a' békességhez igen kevés reménységgel lehetne lenni, de hogyha még is az ember a' Frantziák gyenge erejeket meg-tekinti, hogy a' békesség meg-kötése nem sokáig fog halasztatni, az iránt nintsen miért el-tsüggedni. — Azonban az *Austriaiak* éppen a' magok határok szélin állanak, a' honnan csak egy két lépést tégyenek, azonnal a' *Velentzei* földön lesznek. — A' mostani körülállások által okoztatott *Udinéi* költségek, naponként 10,000 arannyokra vettettetnek. — A' *Fiuméi* kereskedők, a' magok foglalatosságokban kevés elő-menetelt kezdettének tapasztalni, a' kik miólta *Marquis Chatter* ottan van, a' magok jobb jobb portékájokat ki sem pakolják. — A' *Velentzeiek* azzal hízkelkednek magoknak, hogyha ők *Dalmátzia* felé találnának nyomúlui, el-kezdendő munkájokban szerentsések fognának lenni, de ezen ketsegtetések nagyon meg fognák őket tsalni, mivel *Dalmátziában* még a' köz nép sem szenvedheti, csak a' Frantziák hirét is. — A' *Májlánci* Directoriumhoz írott levele szerént *Bonapartenak*,

hogy Románia a' Cisalpinai Respublikával egyesítették, az a' felett volt akadályok már mind el-hárítottanak.

Austriai Belgium.

A' Brüsszeli papok, a' melly törvénytelen ség-
 gekre kéntelenítetttenek meg-
 esküdni, azok iránt
 külömbkülömbféle irások kezdettenek ki-
 adattatni, mellyek közül e yben, a' többek között ez
 adattatik-elé, hogy a' Királyság, vagy Királyi
 méltóság, vagy pedig a' Monarchiai igazgatás for-
 mája, annyival is inkább nem lehet a' gyűlölség
 tárgya, mivelhogy minden Hatalmosság az Isten-
 től vagyon, a' ki a' Monarchiai igazgatás módját
 is fel-állította; ilyen értelemben pedig, a' Király-
 ságot gyűlölni, nem egyéb, hanem a' keresztényi
 tanításokkal ellenkező dolog, melly szerént, a'
 Királyság ellenvaló gyűlölség által, tsak azon
 gyalázatos próba tételeket lehet érteni, mellyel
 némelleyek a' tsendességnek meg-zavárására, a'
 Statusnak fenekestől együtt való fel-forgatására
 törekednek, mellyek a' Királysággal együtt, tel-
 lyességgel meg nem egyezhetnek. — A' Ca-
 tholicusok isteni tiszteletek külső jeleit Brüsszelben,
 nagyon el kezdették a' Frantziák pusztítani. —
 Igy tselekedtenek a' többek között a' Sz. Mihály
 azon képével is, a' melly a' város háza magas
 tornya tetején állott, és rézből készitelve, meg-
 arannyozva, 17 lábnyi nagyságú vala. — Tsak
 a' képek le-szedésekre való költséget egynéhány
 1000 forintokra vetik. — A' Löweni fő nagy tem-
 plomban, a' Municipalitas tagjai közül egyik, a'
 templombeli képek' le-szedettetések iránt, midőn
 parantsolatot adott, és a' végett a' templomban
 az állások meg is készítetttenek volna, az állás
 alatt találván a' Municipalitas ezen tagja járni,
 történetből valamelly nagy kolopáts, az állásról
 le-esvén, úgy ütötte föbe, a' Municipalitas azon
 tagját, hogy a' feje széjjel hasadván, azonnal a'
 földre le-rodgyatt.

Amérika.

Philadelphiából Aug. 19-kén. — Generál *Kosciusko* meg-érkezett ide, a' ki az Orosz Császár által szabadon bocsátatván, hogy mentől jobb móddal fogadtassék, az ide való, úgy nevezett Emigránsok Societassa Praesidense *H. A. Heins* Úr (a' melly társaság, az idegen Országokból, a' világ ezen részében jöttek' segittségekben foglalatoskodik) azonnal a' leg jobb rendeléseket megtette. Annakokáért *Heins* Úr nagy barátsággal fogadván *Kosciuskot*, az *Amerikaiak* nevekben, az ő ide lett vissza jövetelét, annyival is inkább szerentséltetni kívánta, mivel *Kosciusko* ezen Ország szabadságba való helyhezteséséért ez előtt viaskodván, azért a' maga életét, a' veszedelemnek gyakorta ki-tette vala. Erre *Kosciusko* nagyon meg illetődvén, Frantzia nyelven így szollott: — „En *Amerikát* a' második hazámnak tartom lenni, a' mellybe hogy vissza jöhettém, nagyon szerentsésnek tartom lenni magamat.” — A' *Kosciusko* 'sebei még olyanok, hogy azok miatt széken kellett ülnie, és tellyességgel nem járhat. — Minekutánna pedig, *Kosciusko* a' maga szállására bé vitettetett volna, a' Doctorok közül egyik, azt tanátsolta nékie, hogy mindenek felett magát nyugodalomban tartani igyekezzék.

Német Ország.

A' mint *Würzburgból* Oct. 11-kén írják, a' *Svétzingeni* fő kvártélyból, egynéhány rendbéli corpusokhoz, Oct. 6-kán olyan parantsolat adatott vala ki, hogy azon bataillonoknál lévő seb-orvosok, a' szükségesebb orvosságokból, mentől hamarább 3 hónapokra való provisiót tegyenek, a' jelen nem lévő Doctorok pedig, hogy minden késedelmen kívül, a' magok corpussaikhoz vissza menjenek. — Továbbra, olyan rendelés is tétetett, hogy minden bágásiakkal bé-pakolva úgy készen légyenek, hogyha valamiképpen, a' háborút újjonnan el-kellenék kezdeni, a' bágásiakkal azonnal *Würzburg* felé indulhassanak. — Octob.

7-kén, a' Cs. Kir. depositumok iránt az a' második rendbéli parantsolat adattatott vala ki, hogy azokkal 3 colonnékba, azonnal útra induljanak. A' *Mannheimi* és *Máintzi* depositumokkal *Amberg* felé takarodnak, a' mellettek lévő tiszteknek pedig meg-hagyattatott, hogy a' mennyiben lehetséges, a' *Prussiai* birtokokat el-kerüljék, és hogyha a' szükség nem kényszeritlené rájja, a' *Prussiai* helységekben, sohólt is meg ne háljanak. — A' *Philipsburgi* depositum, ide értvén a' *Bambergit* is, *Neuburg* és *Ingolstadt* felé vitettetik; a' harmadik depositummal pedig, *Augsburg* felé, a' *Lech* vize mellé takarodnak. — A' tisztek bágásiáji iránt olyan rendelés tétettetett, hogy azok, a' tovább való rendelésig, a' magok helyekben maradjanak. — *Bruchsalban* annak futamadott vala hire, hogy a' Frantziák Oct. 6-kán *Rastadtig* nyomultanak vólna elé felé, a' Császáriak pedig *Stohlhofenig* húzták vólna vissza magokat, de ezen hírek, annyival is inkább nem lehet hitelt adni, mivel Oct. 6-káig, a' fegyver megszünése, még fel nem mondattatott vala. — A' *Würtzburgi* erősségek még mind készítettnek.

Ulmából Octok. 9-kén így irnak: Nállunk a' hadi készületek keményen tétettetnek, és hogy a' város, hat hetek alatt, magát meg-óltalmazható állapotba tétettessék, az iránt kemény parantsolat adattatott-ki. — *Ferdinánd* Hertzeget, az *Austriai Lombárdia* General-Gubernatorát, Oct. 6-kán várják az *Alsó Austriai Neustadtba* meg érkezni. — *Austriában*, *Efferdinghez* nem messze, egy *Aschach* nevezetű mező városban, valamelly sertés, egy 47 hetűs kis gyermeket, az ő szüléji jelen nem létebben, majd egésszen meg-evett. — E' tanúságúl szolgálhat azoknak, a' kik a' magok gyermekeikre nem szoktanak jó gondot viselni.

Nagy Britannia.

Az a' Kurir, mellyet a' *Londoni* Ministerium *Calais* felé küldött vala el, hogy a' békességbeli tracta újjonnan el-kezdettessék, és a' kinek olyan

parantsolat adattatott vala ki, hogyha a' Frantzia Commissariusok *Lilléből* elmentenek volna, tehát úgy *Párisba* mennyen el, a' nélkül hogy a' néki tett rendelést tellyesítette volna, ismét visszafizá ment *Londonba*, mivel a' *Calaisi* Municipalitas, nem engedte meg, hogy ő *Lillébe* mennyen el, hanem az ő tudósításait egy Frantzia Kurir által oda küldvén, az arra tett választ is, ugyan azon Kurir hozta néki visszafizá, a' mellyel a' *Londoni* Ministerium tellyességgel meg nem elégedett. — Lord *Malmesbury* felöll azt bezzélik, hogy néki a' bekeesség kötésre tellyes hatalom lett volna adattatva, de hogy a' más rész' a' szelessége által, ne hogy a' békeességbéli fel-tételekkel kárt okozzan a' maga hazájának, e' vitte ötet arra, hogy a' néki adattatott tellyes hatalomról halgatással légyen. — Minekutánna a' *Londoni* Ministerek között, a' mostani környülállások iránt közelebbről, újra igen hozfizas Conferentzia tartottatott volna, annak végével a' *Pétersburgi*, *Bétsi*, és a' *Berlini* kebinétokhoz ismét Kurirok küldettetenek el — a' kik hogy mitsoda tudósításokkal indittatának útra, az iránt a' Ministerek nagy halgatással vagynak ugyan, de a' *Londoni* közönség úgy gondolkozik, hogy az oda való kabinét, a' Frantzia Respublika ellenvaló, de félbe szakasztatott magok egyesüléseket, az *Orosz*, *Prussus*, és *Austriai* Udvaroknak, ismét meg akarná újjittani. — Az *Amérikai Negotiorum Gestorok*, a' *Londoni* igazgató szék engedelméből flintákat, pistolyokat 's több e' féleket kezdettenek árúlni *Londonban*. — Az *Angliai* Parlamentum, Nov. 2-kán, az *Irlándiai* pedig Oct. 27-kén fog öszve gyülekezni. — Az a' hir még nem bizonyosodott meg, hogy a' Frantzia Országba lévő hajók sequestraltattanak volna. — Az *Angliai* Kir. Hertzeg *Adolf*, ki is most *Hannoverában* mulat, a' *Prussiai* özvegy Hertzeg asszonyt, *Louisát* akarja magának feleségül el-venni. — Az *Irlándiai* mostani egész érő 165,000 emberekre vettetik. — *Gibráltár* felé az Anglusok még mind küldik a' hadi készületekre való dolgokat. — Contre-Admirál *Nelson*, a' Király Ő Felsége a'

Bath Rendje Ritterévé méltóztatott tenni. — *Londonban* azt beszélik, hogy a' *Portugalliai* Udvar, a' *Frantzia* Respublikával kötött békességét, semmit érőnek lenni declarálta volna.

Elegyes Tudósittások.

Lilléből Oct. 1-ső napján azt írják, hogy a' *Frantzia* Ország déli részeiben, nevezetesen pedig *Mársiliában* a' tsendesség még helyre nem állott volna. — A' *Párisi* Politicus Astronómusok közül egyik, egy ilyen Thermometrumot tett közönséggé *Párisban*. — *Lyon* hideg, vagy jég, *Bordeau* *Nántes* temperalt; *Mársilia* szélvelzes, *Limoges*, *Masson* forró, vagy hév. — *Poitiers* *Dünkirchen* gyenge meleg; egész *Olasz* Ország szép. — *London* jég esős; *Páris* pedig szeles. — A' *Prussiai* Birodalomban, a' *Berlini* Udvar Sept. 15-kén kiadott parantsolatja szerént, mind az Udvarnál, mind a' nemeseknél eddig szokásban vólt gyász ruhák viselete, az eddig való szokásnál keskenyebb határok közé szorittatott. — A' *Heidelbergai* levelek szerént, a' *Párisi* *Frantzia* Directorium, a' *Prussiai* Királynak olyan ígéretet tett, hogyha a' *Rénuson* túl lévő birtokait, u. m. a' *Cliviai* Herzségséget, a' *Mörsi* és *Gelderni* fejedelemséget a' *Cisrhenana* Respublikának fogná által engedni, azok helyett a' *Rénuson* innen adna nékie bonificatiot, de ebbe még mások is belé fognak szólni. — A' *Frantzia* ármádiák taborái, rég hogy semmi zsóldat nem kaptanak. — A' *Párisi* két tanátsokban nem régiben két tárgyak felett vólt kegyetlen nagy vetélkedés, mellyek közül az első abból állott, hogy a' nemeseket mindenféle hivatalokból ki-akarták rekeszteni, a' második tárgy pedig, a' Status finantziája állapotja vólt, melylyekről bővebben a' közelebb menendő Kurirban. *Koloniában* majd minden nap rakással mennek a' *Frantzia* és *Niederlándiai* Emigránsok, a' kiket midőn az ember megtekint, a' kéttségbe esés nézvén-ki az ő szemeikből, lehetetlenség, hogy a' jó szív miattak ne vérezzék. — Közüllök 52-ten a' *Franciscanusok* klastromába szállottanak vala

bé, a' kik között 19 papok, egynéhány apátzák, és nemes emberek vóltanak, de másnap reggel, a' városból is ki kellett menniek. — A' *Bonni* polgárság még most sem akarja magát, az ő né-melley hűségtelen polgár társaik, és a' Frantziák által el-tsábittatni engedni. — Azok a' Cs. K. ár-mádiák, a' mellyek a' *Bodensee* mellett vóltanak, nagy hirtelenséggel *Freyburg* felé nyomúltanak, holott mintegy 30 — 40 ezer emberek akarják ma-gokat ölzve húzni. — Frantzia Országból a' hadi eszközöket a' *Rénus* felső és alsó mellyéke felé kezdték takarítani. — A' *Párisi* Directorium árestommal való büntetés alatt meg-tiltotta, hogy a' papok papi köntösbe, a' közönséges helye-ken, utzán vagy egyebütt meg-jelenjenek. — A' Frantzia igazgató szék, Generál *Bernadotténak*, 4 ki-vállagatott lovakat, nyereg szerfzámmal, egy drága kardal, és egy pár pistoljal együtt ajándé-kozott. — A' mint *Strafsburgból* írják, Generál *Angereau* olyan parantsolatot adott-ki, hogy a' *Kéhli* erősség újra renovaltassék, és hogy már dolgoznak is rajta. — A' *Hachenburg* körül fekütt Frantzia truppok, Oct. 9-kén *Uckeradnál* szándé-koztanak egyik a' másikkal egyesülni. — A' *Kob-lentzi* Magistratualis személyek, nem akarván az oda való Municipalitás tagjaivá lenni, a' Frantzia Commissariusok helyettek másokat tette-nek, a' kik Oct. 8-kán iktattattanak bé az ő hivatalokba. *Condé* Hertzog *Pétersburgba* menni szándékozván, Oct. 10-kén ment keresztül *Erlángán*. — *Bonaparte* a' *Párisi* Frantzia Directoriumot azon kérte, hogy Generál *Berthiert*, ne hogy valamiképpen hadi Mi-nisterré tegye, mivel az ő Olasz Országbeli jelen léte, okvetetlenül szükséges. — A' mastani Fran-tzia Revolutió előtt elztendönként, 60,000 kötés nyomtató pappiros kellett Frantzia Országban, most pedig 27 annyi, u. m. 2 millió 800,000, mellyre a' *Párisi* újság írók közül egyik, azt a' kérdést tette, hogy vallyon már ma a' Frantziák 27-szer emberségesebbek, 27-szer virtuosusobbak, 27-szer okosobbak, és 27-szer nagyobb emberiséggel bir-naké, mint ez előtt, a' millyenek vóltanak?